

11.5.2010 Julkilausuma savuttomien työpaikkojen edistämiseksi

Työmarkkinakeskusjärjestöjen terveydenhuollon asiantuntijat suosittelevat ja kannattavat toimia, joilla tuetaan tupakoinnin haittojen ennaltaehkäisyä ja tupakoinnin lopettamista.

Suomessa noin 550 000 työkäistä tupakoi päivittäin. Vuosittain yli 6000 tupakoijaa kuolee ennenaikaisesti tupakoinnista aiheutuviin sairauksiin. Valtaosa kuolemista johtuu sydän- ja verisuonisairauksista ja syövästä. Ennenaikaisten kuolemien takia menetetään työvoimasta keskimäärin 2000 työkäistä vuosittain. Savuttomilla työpaikoilla pidennetään työuria ja parannetaan työympäristön laatua.

Tupakoinnin haluaisi lopettaa kaksi kolmesta tupakoijasta. Tupakoinnin lopettaminen on hyvin vaikeaa erityisesti nikotiiniriippuvuuden takia. Ilman tukea vain muutama sadasta ja parhaimmillaankin tuen avulla alle 40% onnistuu lopettamaan tupakoinnin. Vaikka terveydenhuollolle on laadittu Käypä hoito -suositus tupakoinnin vieroituksesta, käytännön vieroitustyö ei toimi toivotulla tavalla. Sen sijaan nikotiinikorvaushoidolla tai muulla lääkkeellisellä hoidolla sekä tupakoinnin lopettamista tukevalla yksilö- tai ryhmätuella on saatu tuloksia tupakoinnin lopettamisessa.

Tupakointiin liittyvien sairauksien takia työssä olo ja jatkaminen vaikeutuvat, koska terveyden heikentyminen aiheuttaa poissaoloja ja jopa pysyvää työkyvyttömyyttä. Työnantajalle tupakoivan työntekijän lisääntyneestä sairastamisesta ja tuottavuuden menetyksistä koituu keskimäärin arviolta 2000 euron lisäkulu työntekijää kohti vuodessa. Jos tämä suhteutetaan 550 000 tupakoivaan työntekijään, kokonaiskustannus työpaikoille on jopa 1,1 miljardia euroa vuodessa. Tupakoinnin lopettamisen avulla voidaan oleellisesti parantaa työntekijöiden terveyttä sekä näin edistää myös työpaikan menestymistä tuottavuuden parantuessa.

Tupakoinnin lopettamisesta koituu työntekijälle välitön hyöty terveyden kohentumisena: toistuvat tulehdussairaudet jäävät pois ja yleiskunto paranee. Riski sairastua sydän- ja verisuonisairauksiin ja syöpiin vähenee. Rahaa säästyy askin tupakoivalla keskimäärin 1600 euroa vuodessa.

Työterveyshuollolla on keskeinen asema työntekijöiden tupakoinnin lopettamisen tukemisessa. Työterveyshuollolla tulee olla hyvät ja toimivat käytännöt tupakoinnin lopettamisen tueksi. Työttömien työkäisten tupakoinnin lopettamiselle tulee löytyä tarvittavaa tukea terveyskeskuksista.

Tupakoinnin haittojen vähentämisessä olennaista on myös tupakoinnin aloittamisen vähentyminen. Ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevista peräti 40 % tupakoi. Tukitoimet näiden nuorten tupakoinnin vähentämiseksi ovat kiireellisiä tavoiteltaessa savuttomia tulevaisuuden työpaikkoja.

Työpaikkoja ja terveydenhuollon toimijoita tulee kannustaa konkreettisiin toimiin, joilla tuetaan tupakasta vieroitusta ja tupakoinnin lopettamista. Näin voidaan edistää jokaisen tupakoivan ja tupakansavulle altistuvan terveyttä, työkykyä ja työhyvinvointia. Panos - tuotos suhde on hyvä!

Helsingissä 11.5.2010

Ylilääkäri Kari Kaukinen EK

Asiantuntijalääkäri Kari Haring SAK

Sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija Riitta Työläjarvi STTK

Lakimies Paula Ilveskivi AKAVA